

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
RADOSŁAW KRÓL

Olsztyn, 27 października 2025 r.

WK-III.431.3.13.2025

Szanowna Pani
Monika Olszewska
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
Grunwald z siedzibą w Gierzwałdzie
Gierzwałd 7
14-107 Gierzwałd

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. 2020 r., poz. 224 ze zm.), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej Grunwald z siedzibą w Gierzwałdzie mieszczącą się pod adresem Gierzwałd 7, 14-107 Gierzwałd (REGON: 004450881; NIP: 741-15-33-405).

W okresie objętym kontrolą wykonywanie zadań w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej Grunwald nadzorowała **Pani Anna Szostek-Dzikowicka**, która w okresie od 28 lutego 2023 roku do 31 lipca 2024 roku zatrudniona była na stanowisku Kierownika tego Ośrodka.

Od dnia 1 września 2024 roku do chwili obecnej nadzór sprawuje **Pani Monika Olszewska** – Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Grunwald.

W strukturze organizacyjnej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Grunwald wyodrębniono Sekcję Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego, która nadzorowana jest bezpośrednio przez Zastępcę Kierownika. Funkcję tą od 1 czerwca 2023 roku pełni Pani **Marta Gutkowska**.

(dowód: akta kontroli: 9.4, 9.5, 12.1, 12.3, 14.1)

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny:

- **Małgorzata Mazur** – inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Kontroli Świadczeń w Delegaturze Urzędu w Elblągu – przewodnicząca składu kontrolnego;

- legitymacja służbowa nr 2/2025 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
- imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 19 sierpnia 2025 roku nr WK-I.0030.693.2025 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej Grunwald z siedzibą w Gierzwałdzie,
- **Anna Stejn** – inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Kontroli Świadczeń w Delegaturze Urzędu w Elblągu – członek zespołu;
- legitymacja służbowa nr 17/2021 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
- imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 19 sierpnia 2025 roku nr WK-I.0030.694.2025 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej Grunwald z siedzibą w Gierzwałdzie.

(dowód: akta kontroli: 5, 6)

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 15 września 2025 roku do 25 września 2025 roku. Odnotowana została pod pozycją 28 w rejestrze kontroli w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej Grunwald z siedzibą w Gierzwałdzie.

(dowód: akta kontroli: 8)

Kontrola odbyła się w trybie hybrydowym, tj. część czynności kontrolnych prowadzona była w sposób bezpośredni, czyli w siedzibie jednostki kontrolowanej, a pozostałe czynności w delegaturze Urzędu w Elblągu, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych do zgromadzenia materiału dowodowego, w celu ustalenia stanu faktycznego, a następnie dokonania oceny działalności jednostki kontrolowanej, a także sformułowania ewentualnych zaleceń pokontrolnych. Rozpoczęcie kontroli nastąpiło w pierwszym dniu kontroli, w trakcie którego okazano upoważnienia do kontroli oraz legitymacje służbowe kontrolerów. Poinformowano o zasadach kontroli w trybie hybrydowym, wymaganych dokumentach do kontroli oraz formach i terminie ich przekazania. Kontrola zakończona została spotkaniem z Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Grunwald z siedzibą w Gierzwałdzie, w czasie którego kontrolerzy przekazali wstępne wnioski z przeprowadzonej kontroli oraz poinformowali o przewidywanym terminie przekazania projektu wystąpienia pokontrolnego.

Akta przeprowadzonej kontroli dostępne są w systemie EZD pod nr sprawy WK-III.431.3.13.2025.

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli**

przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz realizowania ustawowych zadań dotyczących opłacania składki emerytalno-rentowej i zdrowotnej za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne oraz specjalny zasiłek opiekuńczy i zadań ustawowych z tym związanych;

- **okres objęty kontrolą**

kontrolą objęto okres zasiłkowy 2023/2024 (od 1 listopada 2023 roku do 31 października 2024 roku).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca

2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224 ze zm.) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2025 r. poz. 428) w związku z art. 20 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2025 r., poz. 1208) – *zwanej dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych*.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Grunwald z siedzibą w Gierzwałdzie w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie dokumentów otrzymanych w toku kontroli oraz danych wykazywanych przez jednostkę w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z zakresu świadczeń rodzinnych za kwartał IV 2023 oraz kwartał I, II i III 2024 roku - przekazywanych za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej, dokonano następujących ustaleń:

1. W jednostce kontrolowanej, w okresie od 1 listopada 2023 roku do 31 października 2024 roku z dotacji Wojewody na realizację zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych na świadczenia objęte zakresem kontroli przeznaczono **3.874.170,93 zł**, w tym na:
 - Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami - kwotę **492.994,93 zł (4926 świadczeń)**;
 - Świadczenie pielęgnacyjne - kwotę **2.678.123,00 zł (920 świadczeń)**;
 - Specjalny zasiłek opiekuńczy – kwotę **0,00 zł (0 świadczenia)**;
 - Zasiłek pielęgnacyjny – kwotę **565.933,00 zł (2622 świadczeń)**;
 - Świadczenie rodzicielskie – kwotę **119.120,00 (131 świadczenia)**;
 - Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka – **18.000,00 (18 świadczeń)**.
2. Z rozdziału 85502 finansowane są zadania wynikające z: ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów; ustawy o świadczeniach rodzinnych; ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz opłacane są składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek dla opiekuna bądź zasiłek dla opiekunów. Wójt Gminy Grunwald nie przeznaczył w IV kwartale 2023 roku oraz w okresie od I do III kwartału 2024 roku żadnych środków własnych na realizację w/w zadań zleconych.

(dowód: akta kontroli: 10.1-10.5, 12.1)

I. Organizacyjne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gmina Grunwald liczy około 5.566 mieszkańców. Organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych jest Wójt Gminy Grunwald. Zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Grunwald z siedzibą w Gierzwałdzie. W kontrolowanej jednostce, decyzje z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych wydawane były na podstawie upoważnień udzielonych przez organ właściwy tj. przez Wójta Gminy Grunwald.

Na dzień rozpoczęcia kontroli, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Grunwald z siedzibą w Gierzwałdzie wykonywał swoją działalność na podstawie Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Grunwald z siedzibą w Gierzwałdzie nadanego Uchwałą Nr XVIII/134/2019 Rady Gminy Grunwald z siedzibą w Gierzwałdzie z dnia 27 listopada 2019 roku, który następnie został zmieniony Uchwałami: Nr XXXI/241/2020 z dnia 29 grudnia 2020 roku, Nr XXXVI/289/2021 z dnia 27 maja 2021 roku, Nr XLV/351/2021 z dnia 30 grudnia 2021 roku, Nr L/393/2022 z dnia 25 maja 2022 roku, Nr LV/438/2022 z dnia 29 listopada 2022 roku, Nr V/35/2024 z dnia 24 lipca 2024 roku. Obowiązujący w dniu rozpoczęcia kontroli Statut jednostki kontrolowanej – między innymi - stanowił, że „§7 Ośrodek realizuje inne zadania zlecone przez upoważnione organy, w szczególności w zakresie: 1) przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych”.

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Grunwald w okresie objętym kontrolą określał Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Grunwald z siedzibą w Gierzwałdzie wprowadzony Zarządzeniem nr 12/2023 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Grunwald z dnia 15 maja 2023 roku. Po dokonanej analizie tego dokumentu kontrolujący stwierdzili, że obowiązujący Regulamin organizacyjny był aktualny w zakresie objętym kontrolą.

(dowód: akta kontroli: 12.1, 12.3-12.4)

II. Kadra realizująca zadania objęte kontrolą

W trakcie prowadzonych działań kontrolnych ustalono, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Grunwald był organizacyjnie przygotowany do wykonywania zadań objętych kontrolą. Według stanu na dzień rozpoczęcia kontroli, w strukturze organizacyjnej kontrolowanej jednostki funkcjonowała Sekcja Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego zajmująca się realizacją zadań wynikających m.in. z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Działania kontrolne wykazały, że w okresie objętym kontrolą zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych realizowane były przez dwóch pracowników Sekcji Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych (inspektora – zatrudnionego do 12.07.2024 r. oraz referenta zatrudnionego do 31.07.2024 r.), którzy bezpośrednio podlegali Zastępcy Kierownika GOPS. W okresie objętym kontrolą pracownicy zajmujący się realizacją kontrolowanych zadań posiadali aktualne zakresy czynności. Jeden z pracowników posiadał upoważnienia niezbędne do prowadzenia postępowań administracyjnych z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych natomiast drugi pracownik (zatrudniony do 31.07.2024r.) nie posiadał niezbędnych upoważnień do prowadzenia postępowań z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych. Od dnia 13.07.2024 r. do pracy wrócił starszy inspektor będący na długotrwałym wolnym, który w okresie objętym kontrolą posiadał aktualny zakres czynności i upoważnienia niezbędne do realizacji zadań objętych kontrolą. Ponadto od dnia 4.09.2024 r. zadania objęte kontrolą realizuje zatrudniony referent, który posiada zakres czynności oraz niezbędne upoważnienia do realizacji zadań objętych kontrolą.

Zadania te wykonywano na podstawie aktualnych przepisów prawnych w zakresie ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że zarówno poprzedni jak i obecny Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Grunwald realizowali zadania wynikające z Regulaminu Organizacyjnego, Statutu oraz udzielonych upoważnień przez organ właściwy. Natomiast Zastępca Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Grunwald posiada zakres czynności oraz upoważnienia do realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W okresie objętym kontrolą pracownicy realizujący kontrolowane zadania uczestniczyli w szkoleniach mających na celu podwyższenie ich wiedzy i umiejętności niezbędnych do realizacji zadań. Udział w szkoleniach potwierdzało zestawienie sporządzone przez Kierownika Ośrodka oraz załączone certyfikaty.

(dowód: akta kontroli: 9.1-9.5, 10.6-10.8, 11.1,14.1)

III. Techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Grunwald zs. w Gierzwałdzie mieści się na parterze wolnostojącego, jednopiętrowego budynku pod adresem Gierzwałd 7. Z informacji sporządzonej przez Kierownika Ośrodka wynika, że w budynku mieści się również Gminny Ośrodek Kultury.

Sekcja Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego zajmuje jedno pomieszczenie o łącznej powierzchni ok. 8 m². W pokoju znajdują się cztery stanowiska pracy wyposażone w niezbędny sprzęt i urządzenia biurowe. Stanowiska zajmowane są przez pracowników

realizujących zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, zespół interdyscyplinarny oraz pomoc administracyjna. W pomieszczeniu zajmowanym przez pracowników klient może wypełnić wniosek, bądź uzupełnić dokumenty. W trakcie kontroli ustalono, że osoby realizujące kontrolowane zadania miały odpowiednie warunki pracy.

Budynek nie jest przystosowany dla osób z niepełnosprawnością ruchową, nie posiada podjazdu ani windy. W przypadku zgłoszenia się osoby z niepełnosprawnością, klient zostanie obsłużony w pomieszczeniu Gminnego Ośrodka Kultury, który posiada podjazd dla wózków inwalidzkich.

Kierownik Ośrodka jak i pracownicy przyjmują interesantów od poniedziałku do piątku w godz. 7:00-15:00. Wnioski o świadczenia rodzinne przyjmowane są bezpośrednio przez pracownika realizującego zadania. Pracownik rejestruje przyjęty wniosek, przystawia pieczęć wpływu oraz datę. Pozostałe pisma dotyczące świadczeń rodzinnych przyjmowane są w sekretariacie jednostki, a następnie dekretowane przez Kierownika GOPS. Wnioski o świadczenia rodzinne rejestrowane są w oddzielnym rejestrze z podziałem na różne formy świadczeń. Akta spraw są gromadzone w teczkach osobowych opisanych imieniem, nazwiskiem oraz adresem świadczeniobiorcy. Teczki wpięte są do segregatorów w porządku alfabetycznym, a następnie przechowywane w zamykanych na klucz szafach biurowych ustawionych w pomieszczeniu zajmowanym przez pracowników realizujących zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Kontrolerom okazano umowę na oprogramowanie do obsługi świadczeń rodzinnych zawartą z Zakładem Elektronicznej Techniki Obliczeniowej Sp. z o.o. Ustalono, że w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej Grunwald pracownicy merytoryczni posługiwali się aktualną wersją oprogramowania, zgodną z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

(dowód: akta kontroli: (10.9, 12.1, 12.2)

IV. Skargi z zakresu spraw objętych kontrolą

Z informacji Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Grunwald wynika, że w okresie objętym kontrolą nie wpłynęła żadna skarga dotycząca świadczeń rodzinnych.

(dowód: akta kontroli: 12.1)

V. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych

Z przedstawionych kontrolerom materiałów wynika, że w okresie objętym kontrolą, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Grunwald prowadził **258** postępowań administracyjnych dotyczące rozpatrywania przyjętych wniosków o przyznanie świadczeń w sprawie ustalenia uprawnień do pobierania zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczenia rodzicielskiego, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, zasiłku pielęgnacyjnego oraz świadczenia pielęgnacyjnego zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych, w tym:

- **145** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami (w tym: wydano 11 decyzji odmownych);
- **10** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do świadczenia rodzicielskiego (w tym: brak decyzji odmownych);
- **20** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka (w tym: wydano 2 decyzje odmowne);

- **56** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego (brak decyzji odmownych);
- **27** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego (w tym: wydano 1 decyzja odmowna).

W okresie objętym kontrolą w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej Grunwald nie prowadzono postępowań w sprawie ustalenia prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego.

W okresie objętym kontrolą, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Grunwald prowadził 6 postępowań związanych z ustalaniem i żądaniem zwrotu nienależnie pobranych świadczeń, 1 postępowanie w sprawie rozłożenia kwoty zobowiązań na raty oraz 1 postępowanie w sprawie umorzenia nienależnie pobranych świadczeń zakończone decyzją odmową.

Od decyzji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Grunwald wpłynęło 1 odwołanie dotyczące świadczenia pielęgnacyjnego, które zostało przekazane do Samorządowego Kolegium Odwoławczego. W powyższej sprawie Samorządowe Kolegium Odwoławcze orzekło o utrzymaniu decyzji organu pierwszej instancji w mocy.

W czasie prowadzonych działań kontrolnych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej Grunwald skontrolowano akta **30** losowo wybranych spraw, w których łącznie prowadzono **39 postępowań administracyjnych** - zakończone wydaniem decyzji - związanych z realizacją zadań objętych kontrolą.

Losowy dobór próby badawczej dokonany został spośród wszystkich postępowań administracyjnych prowadzonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Grunwald w okresie objętym kontrolą – z zakresu zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczenia rodzicielskiego, zasiłku pielęgnacyjnego, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka oraz świadczenia pielęgnacyjnego.

Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań. W trakcie kontroli problemowej, na bieżąco, udzielano instruktażu.

(dowód: akta kontroli: 12.1)

VI. Kontroli i analizie poddano:

- **10 spraw** związanych z zasiłkiem rodzinnym, w których prowadzono **15 postępowań administracyjnych**, w tym:
 - **7** postępowań zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych ustalających uprawnienia do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami,
 - **1** postępowanie zakończone wydaniem decyzji administracyjnej ustalającej uprawnienie do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
 - **2** postępowania zakończone wydaniem decyzji odmownych w zakresie ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego,
 - **2** postępowania zakończone wydaniem decyzji uchylających prawo do świadczeń,
 - **2** postępowania zakończone wydaniem decyzji ustalających nienależnie pobrane świadczenia
 - **1** postępowanie zakończone wydaniem decyzji odmawiającej umorzenia nienależnie pobranych świadczeń.

(dowód: akta kontroli: 13.4-13.8, 15, 19,24.1)

- **5 spraw** związanych z zasiłkiem pielęgnacyjnym, w których prowadzono **6 postępowań administracyjnych**, w tym:
 - **4** postępowania zakończone wydaniem decyzji administracyjnych ustalających uprawnienia do zasiłku pielęgnacyjnego,

- 1 postępowanie zakończone wydaniem decyzji uchylającej prawo do świadczeń,
- 1 postępowanie zakończone wydaniem decyzji ustalających nienależnie pobrane świadczenia.

(dowód: akta kontroli: 17, 23, 24.1)

- **5 spraw** związanych ze świadczeniem rodzicielskim, w których prowadzono **5 postępowań administracyjnych** ustalających uprawnienia do świadczenia rodzicielskiego.

(dowód: akta kontroli: 18, 20, 24.1)

- **5 spraw** związanych z jednorazową zapomogą z tytułu urodzenia się dziecka, w których prowadzono **5 postępowań administracyjnych**, w tym:

- 3 postępowania zakończone wydaniem decyzji ustalających uprawnienia do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka,
- 2 postępowania zakończone wydaniem decyzji odmownej w zakresie ustalenia prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka.

(dowód: akta kontroli: 13.11, 16, 21, 24.1)

- **5 spraw** związanych ze świadczeniem pielęgnacyjnym, w których prowadzono **8 postępowań administracyjnych**, w tym:

- 4 postępowania zakończone wydaniem decyzji ustalających uprawnienia do świadczenia pielęgnacyjnego,
- 1 postępowanie zakończone wydaniem decyzji odmownej w zakresie ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego,
- 1 postępowanie zakończone wydaniem decyzji uchylającej prawo do świadczenia,
- 1 postępowanie zakończone wydaniem decyzji zmieniającej wysokość świadczenia pielęgnacyjnego,
- 1 postępowanie zakończone wydaniem decyzji wstrzymującej prawo do świadczenia.

(dowód: akta kontroli: 13.1, 13.3, 13.10, 22, 24.1)

VII. Realizacja ustawowych zadań związanych z opłacaniem składki zdrowotnej i emerytalno-rentowej za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne.

Kontroli i analizie poddano akta pięciu osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne w zakresie opłacania składki zdrowotnej i emerytalno-rentowej za te osoby oraz realizacji zadań ustawowych przez płatnika składek. Analizą objęto dokumentację z miesiąca luty 2024 roku.

(dowód: akta kontroli: 13.9, 22)

Ilość skontrolowanych spraw i ich akt była wystarczająca do dokonania oceny realizacji zadań objętych kontrolą, w tym prowadzonych postępowań administracyjnych, a zastosowane do oceny mierniki były reprezentatywne dla losowo wybranej przez kontrolerów próby badawczej.

VIII. Ustalone uchybienia i nieprawidłowości:

W czasie prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono:

- **uchybienia, które nie miały wpływu na kontrolowaną działalność, tj.**

1. W **3 przypadkach**, co stanowiło ok. **9%** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (39), przy ustalaniu uprawnienia do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka – w uzasadnieniu decyzji przyznającej prawo do tego świadczenia – nie

wyszczególniono faktycznej wysokości dochodu w przeliczeniu na osobę w rodzinie (ustalonego w trakcie prowadzonego postępowania administracyjnego).

(dowód: akta kontroli: 13.11, 16,21)

dotyczy decyzji: GOPS.5204.9.2024, GOPS.5204.12.2024, GOPS.5204.13.2024

Skutek ustalonego uchybienia:

Powyższe uchybienie – na dzień zakończenia kontroli - nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonego postępowania administracyjnego.

2. W **7 przypadkach**, co stanowiło ok. **21%** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (39), przy ustalaniu uprawnień do zasiłku rodzinnego w pouczeniu decyzji nie zawarto informacji, kiedy zasiłek rodzinny nie przysługuje.

(dowód: akta kontroli: 13.8, 15, 19)

dotyczy decyzji: GOPS.ZR.5200.62.2023, GOPS.ZR.5200.66.2023, GOPS.ZR.5200.80.2023,
GOPS.ZR.5200.81.2023, GOPS.ZR.5200.92.2023, GOPS.ZR.5200.93.2023,
GOPS.ZR.5200.108.2023

Skutek ustalonego uchybienia:

Powyższe uchybienie – na dzień zakończenia kontroli - nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonego postępowania administracyjnego, jednakże może skutkować nienależnie pobranym świadczeniem i żądaniem zwrotu.

3. W **4 przypadkach**, co stanowiło ok. **12%** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (39), przy ustalaniu uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego w pouczeniu decyzji nie zawarto informacji, kiedy świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje.

(dowód: akta kontroli: 13.10, 22)

dotyczy decyzji: GOPS.ŚP.5202.51.2023, GOPS.ŚR.5202.96.2024, GOPS.ŚP.5202.100.2024,
GOPS.ŚP.5202.102.2024

Skutek ustalonego uchybienia:

Powyższe uchybienie – na dzień zakończenia kontroli - nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonego postępowania administracyjnego, jednakże może skutkować nienależnie pobranym świadczeniem i żądaniem zwrotu.

4. W **1 przypadku** o stanowiło ok. **3%** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (39), nieprawidłowo odliczono od dochodu rodziny dochód z tytułu „prawa autorskie i inne prawa”, który nie znajdował się w katalogu dochodu utraconego.

(dowód: akta kontroli: 13.5, 15)

dotyczy decyzji: GOPS.ZR.5200.62.2023

Skutek ustalonego uchybienia:

Powyższe uchybienie – na dzień rozpoczęcia kontroli - nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonych postępowań administracyjnych.

5. W **2 przypadkach**, co stanowiło **50%** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych z zakresu ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego (4), w aktach

spraw dotyczących przyznania świadczenia pielęgnacyjnego, stwierdzono brak udokumentowanego potwierdzenia przekazania wnioskodawcom rocznych raportów z ubezpieczenia. Zgodnie z regulacjami wynikającymi z art. 41 ust. 8 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych raport z ubezpieczenia płatnik składek przekazuje ubezpieczonemu w podziale na poszczególne miesiące, za rok ubiegły - w terminie do dnia 28 lutego roku następnego, na piśmie lub za zgodą ubezpieczonego - w formie dokumentu elektronicznego - w celu ich weryfikacji.

(dowód: akta kontroli: 13.2, 22)

dotyczy decyzji: GOPS.ŚP.5202.51.2023, GOPS.ŚP.5202.100.2024

Skutek ustalonego uchybienia:

Powyższe uchybienie – na dzień rozpoczęcia kontroli - nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonych postępowań administracyjnych. Jednakże, wskazać należy, że nieprzekazanie świadczeniobiorcom raportów z ubezpieczenia może prowadzić do braku wiedzy świadczeniobiorcy w zakresie opłaconych składek.

6. W **1 przypadku**, co stanowiło **ok. 3%** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (39), opieszale wszczęto postępowanie w sprawie ustalenia i zwrotu nienależnie pobranego zasiłku rodzinnego.

(dowód: akta kontroli: 13.4, 15)

dotyczy decyzji: GOPS.ZR.5050.232.2024

Skutek ustalonego uchybienia:

Negatywnymi skutkami dla świadczeniobiorcy może być zapłacenie wyższych odsetek od kwoty głównej ustalonej do zwrotu. Jednocześnie wskazać należy, że na dzień rozpoczęcia kontroli kwoty nienależnie pobranych świadczeń zostały spłacone.

7. W **1 przypadku**, co stanowiło **ok. 3%** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (39), po ustaleniu prawa do zasiłku rodzinnego, przy weryfikacji dochodu rodziny – nie zweryfikowano poprawności zaświadczenia o dochodzie uzyskanym po roku bazowym członka rodziny postępowania i nie odliczono kosztów uzyskania przychodu, a następnie w związku z przekroczeniem kryterium dochodowego wydano decyzję o ustaleniu nienależnie pobranych świadczeń. W toku czynności kontrolnych ponownie przeliczono dochód rodziny - uwzględniając dochód uzyskany z uwzględnieniem przepisów prawa poprzez odliczenie od dochodu uzyskanego kosztów uzyskania przychodu, dochód rodziny nadal przekraczał kryterium dochodowe uprawniające do zasiłku rodzinnego. Wyliczenie dochodu jest zgodne z wyliczeniem sporządzonym przez kontrolera.

(dowód: akta kontroli: 13.4, 15)

dotyczy decyzji: GOPS.ZR.5050.232.2024

Skutek ustalonego uchybienia:

Powyższe uchybienie – na dzień rozpoczęcia kontroli – nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonych postępowań.

8. W **1 przypadku**, co stanowiło **ok. 3%** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (39), w związku z ustaleniem prawa do zasiłku rodzinnego, do dochodu rodziny doliczono otrzymane w roku bazowym świadczenia z funduszu alimentacyjnego pełnoletniego dziecka niebędącego w składzie rodziny. Ponownie zweryfikowano dochód

poprzez odjęcie kwoty z ww. tytułu i ustalono, że prawo do zasiłku rodzinnego nadal przysługuje.

(dowód: akta kontroli: 13.7, 19)

dotyczy decyzji: GOPS.ZR.5200.80.2023

Skutek ustalonego uchybienia:

Powyższe uchybienie – na dzień rozpoczęcia kontroli - nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonych postępowań administracyjnych.

9. W **1 przypadku**, co stanowiło **ok. 3%** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (39), w związku z ustaleniem prawa do zasiłku rodzinnego, błędnie uwzględniono dochód strony z roku bazowego jako uzyskany w roku bazowym i podzielony przez 5 miesięcy. Z akt sprawy wynikało, że w 2022 r. Strona do 07/2022 pracowała na umowę zlecenie a następnie od 08/2022 w kontynuacji u tego samego pracodawcy na umowę o pracę. Ponownie zweryfikowano dochód dzieląc go na 12 miesięcy i ustalono, że prawo do zasiłku rodzinnego nadal przysługiwało. Wyliczenie dochodu jest zgodne z wyliczeniem sporządzonym przez kontrolera.

(dowód: akta kontroli: 13.6, 19)

dotyczy decyzji: GOPS.ZR.5200.93.2023

Skutek ustalonego uchybienia:

Powyższe uchybienie – na dzień rozpoczęcia kontroli - nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonych postępowań administracyjnych.

10. W **2 przypadkach**, co stanowiło **ok. 6%** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (39), przy ustalaniu prawa do zasiłku rodzinnego stwierdzono brak dokumentów odzwierciedlających sytuację dochodową osoby ubiegającej się o ww. świadczenia (brak oświadczenia o dochodzie niepodlegającym opodatkowaniu albo niewypełnione oświadczenie zostało przyjęte do akt sprawy). W toku kontroli pracownik GOPS dokonał weryfikacji dochodu i prawo do świadczeń nadal przysługiwało.

(dowód: akta kontroli: 13.6, 13.7, 19)

dotyczy decyzji: GOPS.ZR.5200.80.2023, GOPS.ZR.5200.93.2023

Skutek ustalonego uchybienia:

Powyższe uchybienie – na dzień rozpoczęcia kontroli - nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonych postępowań administracyjnych. Jednakże, brak materiału dowodowego odzwierciedlającego sytuację dochodową osób ubiegających się o świadczenia może prowadzić do niewłaściwego ustalenia prawa do świadczeń uzależnionych od dochodu.

- **uchybienie powtarzalne występujące w znacznej liczbie, tj.**

1. W **1 przypadku**, co stanowiło **25%** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych z zakresu ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego (4), nie dokonano weryfikacji lat składkowych posiadanych przez świadczeniobiorcę w zakresie nabycia przez niego uprawnień emerytalno-rentowych. Zgodnie z art.6 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych za osobę pobierającą świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy albo zasiłek dla opiekuna wójt, burmistrz lub prezydent miasta opłaca składkę na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej wysokości odpowiednio: 1) pobieranego świadczenia pielęgnacyjnego albo pobieranego specjalnego zasiłku opiekuńczego przysługujących na

podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, 2) pobieranego zasiłku dla opiekuna przysługującego na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów – przez okres niezbędny do uzyskania okresu ubezpieczenia (składkowego i nieskładkowego) odpowiednio 20-letniego przez kobietę i 25-letniego przez mężczyznę.

(dowód: akta kontroli: 13.3, 22)

dotyczy decyzji: GOPS.ŚP.5202.100.2024

Skutek ustalonego uchybienia:

Powyższe uchybienie – na dzień rozpoczęcia kontroli - nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonych postępowań administracyjnych.

- **nieprawidłowość nie mająca zasadniczego wpływu na kontrolowaną działalność tj.:**

1. W **1 przypadku**, co stanowiło **ok. 3%** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (39), stwierdzono brak podpisu osoby upoważnionej wydającej decyzję orzekającą o uznaniu zasiłku rodzinnego jako świadczenia nienależnie pobrane.

(dowód: akta kontroli: 13.4,15)

dotyczy decyzji: GOPS.ZR.5050.232.2024

Skutek ustalonej nieprawidłowości:

Decyzja została wydana z rażącym naruszeniem prawa.

2. Brak upoważnienia przez organ właściwy do prowadzenia postępowania administracyjnego w sprawie świadczeń rodzinnych (art.20 ust.3 Ustawy o świadczeniach rodzinnych) udzielonego merytorycznemu pracownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Grunwald, zatrudnionego do 31 lipca 2024 roku.

(dowód: akta kontroli: 9.2, 11.1, 14.1)

Skutek ustalonej nieprawidłowości:

Realizowanie przez pracownika zadań bez upoważnienia powoduje brak formalnych uprawnień do realizacji zadania.

3. W **2 przypadkach**, co stanowiło **ok. 6%** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (39), stwierdzono brak zasadności przyznania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego. Zgodnie art. 17 ust. 1b pkt 1 i 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia. Z akt sprawy wynikało, że niepełnosprawność osób wymagających opieki w obu przypadkach powstała po ukończeniu 25 roku życia.

(dowód: akta kontroli: 13.1, 13.3, 22)

dotyczy decyzji: GOPS.ŚP.5202.51.2023, GOPS.ŚP.5202.100.2024

Skutek ustalonej nieprawidłowości:

Powyższa nieprawidłowość powoduje przyznanie świadczenia z naruszeniem zapisu art. 17 ust. 1b ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Przyczyną powstania stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień jest:

- Niewystarczający nadzór poprzedniego Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Grunwald z siedzibą w Gierzwaldzie nad realizacją zadań w okresie objętym kontrolą.

- Niewystarczający nadzór Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Grunwald z siedzibą w Gierzwałdzie nad realizacją zadań w okresie objętym kontrolą.
- Niejednolite przestrzeganie obowiązku wynikającego z art.9 Kpa w przedmiocie należytego i wyczerpującego informowania stron postępowania administracyjnego o okolicznościach faktycznych i prawnych, które zostały ustalone w toku postępowania administracyjnego.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i ocenę wnoszę o:

1. W treści uzasadnienia decyzji przyznającej jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka wyszczególnianie faktycznej wysokości uzyskiwanego dochodu w przeliczeniu na osobę w rodzinie ustalonego w trakcie prowadzonego postępowania administracyjnego.
2. Przekazywanie informacji dla osób pobierających zasiłki rodzinne na temat przypadków (zdarzeń), w których świadczenia nie przysługują.
3. Przekazywanie informacji dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne na temat przypadków (zdarzeń), w których świadczenia nie przysługują.
4. Przyjmowanie jako utrata dochodów, jedynie tych znajdujących się w katalogu dochodu utraconego, zgodnie z art.3 pkt.23 ustawy o świadczeniach rodzinnych.
5. Realizowanie - wobec osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, za które odprowadzano składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe i ubezpieczenie zdrowotne - obowiązku wynikającego z art. 41 ust. 8 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych stanowiącego, że „Informacje zawarte w raportach, o których mowa w ust. 1 – 6 płatnik składek przekazuje ubezpieczonemu w podziale na poszczególne miesiące, za rok ubiegły w terminie do dnia 28 lutego roku następnego, na piśmie lub za zgodą ubezpieczonego - w formie dokumentu elektronicznego - w celu ich weryfikacji.”
6. Prowadzenie postępowań administracyjnych bez zbędnej zwłoki i opieszałości, a w szczególności w postępowaniach o ustalenie i zwrot nienależnie pobranych świadczeń.
7. Zachowanie – w prowadzonych postępowaniach administracyjnych w zakresie ustalania uprawnień do zasiłku rodzinnego – określonych w przepisach prawa zasad obliczania dochodu, a w szczególności uwzględnianie kosztu uzyskania przychodu pomniejszającego dochód w odniesieniu do dochodu uzyskanego po roku kalendarzowym poprzedzającym okres, na jaki ustalane jest świadczenie.
8. Zachowanie – w prowadzonych postępowaniach administracyjnych w zakresie ustalania uprawnień do zasiłku rodzinnego – określonych w przepisach prawa zasad obliczania dochodu, a w szczególności doliczania do dochodu rodziny jedynie dochodów osiąganych przez członków rodziny będących w jej składzie.
9. Zachowanie – w prowadzonych postępowaniach administracyjnych w zakresie ustalania uprawnień do zasiłku rodzinnego – określonych w przepisach prawa zasad obliczania dochodu, a w szczególności prawidłowo wyliczając dochód uzyskany w roku bazowym.
10. Prowadzenie postępowań administracyjnych z należyłą starannością i rzetelnością, w tym staranne gromadzenie pełnego materiału dowodowego w rozpatrywanych sprawach.
11. Dokonywanie weryfikacji lat składkowych świadczeniobiorców pobierających świadczenie pielęgnacyjne w zakresie nabycia przez nich uprawnień emerytalno-rentowych, zgodnie z art. 6 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych.
12. Skierowanie decyzji do organu II instancji celem przeprowadzenia postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji – nr GOPS.ZR.5050.232.2024. Po zajęciu stanowiska organu II instancji niezwłoczne poinformowanie Wojewody Warmińsko- Mazurskiego.
13. Nadawanie upoważnień przez organ właściwy do prowadzenia postępowania administracyjnego w sprawie świadczeń rodzinnych (art.20 ust.3 Ustawy o świadczeniach

rodzinnych) każdorazowo w przypadku zatrudnienia nowego pracownika do realizacji ww. zadań.

14. Skierowanie spraw do organu II instancji celem przeprowadzenia postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji – nr GOPS.ŚP.5202.51.2023, GOPS.ŚP.5202.100.2024.
Po zajęciu stanowiska organu II instancji niezwłoczne poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego.

Proszę Panią o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie **14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia**, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**Wojewoda
WARMIŃSKO-MAZURSKI**

Radosław Król

Do wiadomości:

Pan Jan Kacprzyk – Wójt Gminy Grunwald